

Anderson är den första döva statsvetaren i Latinamerika

8 april 2025

Foto: Privat

Valle Rúa Anderson har skrivit historia genom att bli den första döva i Latinamerika att ta examen i statsvetenskap. Hans akademiska resa vid Universidad Pontificia Bolivariana i Colombia har blivit en symbol för uthållighet, optimism och rätten till tillgänglig utbildning.

Valle Rúas har alltid drömt om att studera statsvetenskap och fördjupa sig i kunskapens värld. Hans dövhet har aldrig varit ett hinder för hans ambitioner. Nu har han tagit sin examen vid Universidad Pontificia Bolivariana (UPB) i Colombia.

Nyhetsidan TeleMEDELLÍN Aquí te ves skriver att Valle Rúa genom hela sin utbildning använde teckenspråkstolk, vilket garanterade hans rätt till en likvärdig högre utbildning. Han uttrycker sin djupa uppskattning för lärarna och tolkarna som med engagemang och passion delat sin kunskap varje dag.

Valle Rúas framgång är inte bara en personlig prestation, utan en påminnelse om vikten av inkludering och tillgänglighet inom utbildning. På sina sociala medier skriver han att hans examen i statsvetenskap är en av de viktigaste händelserna i hans liv! Han reflekterar vidare att vi tillsammans måste arbeta på en internationell nivå, för att revolutionera situationen för döva nu under 2 000 talet.

När Valle Rúa skulle motta sin examen på scenen höll han i en stor WFD:s dövflagga, ett drag som hyllades bland döva i Colombia. Förutom att ha studerat statsvetenskap brinner Valle Rúa för dövas rättigheter och teckenspråkets ställning i Colombia.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Utmaningar i döva romers liv och deras integration i det bredare samhället

8 april 2025

Filmen är på internationella tecken men man kan välja svenska som undertext.

I Europa, särskilt i områden där stora romska samhällen lever, präglas deras vardag ofta av svåra förhållanden. Romsk kultur är rik men också mycket specifik, och många medlemmar i detta samhälle möter hinder som gör livet svårt för dem. För döva romer är dessa utmaningar ännu större, då de måste hantera inte bara problem kopplade till sin romska bakgrund utan också sin hörselnedsättning, vilket ytterligare marginaliserar dem.

Intervjuer med personer som arbetar med utbildning och integration av döva romer avslöjar olika aspekter av denna grupps liv. Berättelser och erfarenheter visar att gruppen möter inte bara språk- och kulturbarriärer utan också identitetsproblem och svårigheter att bli accepterade i det bredare samhället. Deras liv präglas av en kamp för tillgång till utbildning, förståelse och acceptans.

Erfarenheter från experter: Utmaningar i arbetet med döva romska ungdomar

Taissa Cruciani, personalmedlem vid Dövskolan i Antwerpen, berättar om sina erfarenheter av att stödja döva romska barn och ungdomar. "Den största utmaningen i arbetet med detta samhälle är att övertyga föräldrarna om att deras barn inte är mindre värdefulla bara för att de är döva," säger Taissa. Föräldrar, som ofta föredrar cochleaimplantat eller hörapparater framför användning av teckenspråk, kämpar med att acceptera sina barns dövidentitet. Detta leder ofta till att barnen inte känner sig delaktiga i sina familjer eller samhällen. Ett annat problem är att döva romer försöker passa in i majoritetssamhället och ofta ignorerar sin dövidentitet eftersom de vill vara "normala" som andra. Denna vilja att passa in är ännu större i romska bosättningar, där döva ungdomar möter betydande isolering om de väljer att bli en del av dövsamhället.

Taissa lyfter också fram utmaningarna med språkbarriärer, där döva romer ofta

saknar utvecklade språkkunskaper och därför behöver arbeta med sitt modersmål för att skapa en bro mellan dem och majoritetssamhället. Detta kräver stort tålamod och förståelse från de lärare och personal som är involverade i deras utbildning och integration.

Döva romers liv: Utmaningar och hinder

Gyuler, en döv romsk kvinna från Bulgarien, flyttade till Belgien för åtta år sedan, där hon gradvis började lära känna sin identitet. "Jag fick veta att vi var romer först förra året," säger Gyuler. Hennes berättelse visar att det fortfarande finns mycket missförstånd och bristande acceptans av romsk identitet, inte bara inom det bredare samhället utan också inom romska samhällen själva. Gyuler blev en del av dövsamhället i Belgien och lärde sig använda teckenspråk, vilket gjorde det möjligt för henne att bättre kommunicera med andra och utveckla sitt liv.

Även om hon idag känner sig mer delaktig i dövsamhället, erkänner Gyuler att hon aldrig har haft en stark koppling till sin romska identitet. Detta är en specifik aspekt av döva romers liv, då många av dem möter dubbel marginalisering – som romer och som döva. Denna identitetskonflikt är särskilt stark i samhällen som inte har öppen tillgång till utbildning och integration i det bredare samhället. Först när Gyuler flyttade till Belgien började hon träffa andra döva, vilket hjälpte henne att bättre förstå vad det innebär att vara döv.

Integration i samhället: Hinder och hopp

Den romska gemenskapen, särskilt i bosättningarna, möter många utmaningar som förvärras ytterligare när döva individer inkluderas i situationen. Den här artikeln syftar till att synliggöra de utmaningar som döva romska ungdomar och vuxna möter när de försöker hitta sin plats i två världar – dövsamhället och den romska bosättningen, där traditionella värderingar och sedvänjor ofta står i konflikt med dövas behov och rättigheter.

I denna artikel kommer vi att diskutera olika aspekter av döva romers liv, baserat på intervjuer med experter och medlemmar från detta samhälle. Vi kommer även att inkludera flera videor och intervjuer från romska bosättningar för att visa verkligheten i deras dagliga liv och de utmaningar de möter.

Livet i romska bosättningar är en annan stor utmaning för döva romer. Där är det svårt för en döv individ att hitta stöd eller förståelse. René Červenak, en ung man

från en bosättning, berättar om svårigheterna med kommunikation och provokationer från andra. För många unga döva romer är vägen till utbildning kantad av hinder, eftersom deras familjer ofta har låg utbildning och ekonomiska problem, vilket påverkar deras förmåga att engagera sina barn i skolsystemet.

Ružena Červenaková beskriver hur svårt det var för deras barn att få en utbildning i bosättningen. "Vi ville skriva in dem i skolan, men kostnaderna var för höga," säger hon. Deras barn mötte mobbning och retningar från andra barn i skolan, men de fick till slut hjälp vid en specialskola för barn med funktionsnedsättningar. Idag är Ružena stolt över sina barn, som trots svåra omständigheter går i skolan regelbundet.

De kulturella och språkliga integrationsutmaningarna inom romska samhällen kombineras med allvarliga problem kopplade till finansiering av utbildning och föräldrarnas bristande intresse eller säkerhet för sina barns utbildning. Dessa problem förvärras för döva barn, som behöver specifika utbildningsinstitutioner och stöd.

Finansiering av utbildning och statligt stöd

Ett av de största problemen som den romska gemenskapen står inför är bristen på finansiering för utbildning av barn, särskilt barn med särskilda behov, såsom döva. Ofta finns det inte tillräckliga medel i bosättningarna för att familjer ska ha råd att skicka sina barn till skolor för döva. Dessa skolor ligger ofta långt borta, och kostnader för transport och skolmaterial kan bli för höga för familjerna. I vissa fall, när barn med hörselnedsättning integreras i det vanliga utbildningssystemet, saknas stöd i form av teckenspråkstolkare eller specialiserade lärare.

Många romska familjer lever i fattigdom och har inte tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna tillgodose sina barns utbildning, vilket ytterligare förvärrar deras sociala och ekonomiska marginalisering. Statliga program som fokuserar på att finansiera utbildning för döva romer skulle avsevärt kunna förbättra deras chanser till en kvalitativ utbildning. Program bör införas för att säkerställa gratis tillgång till skolor för hörselskadade, inklusive kostnader för transport och skolmaterial, samt stödja familjer i bosättningarna med att säkerställa sina barns utbildning.

Föräldrars ointresse och brist på information

Problemet handlar inte bara om brist på tillgång till utbildning utan också om föräldrars brist på medvetenhet, då de ofta saknar information om sina barns specifika behov. Vissa föräldrar till döva barn känner sig inte kompetenta att utbilda och stödja sina barn och vet inte vilka utbildningsmöjligheter som finns. I vissa fall reagerar föräldrar inte på behovet av att deras barn ska utbildas i skolor för hörselskadade, vilket kan leda till att barnen går miste om möjligheter som skulle göra det möjligt för dem att utvecklas fullt ut och integreras i samhället.

För att lösa dessa problem är det viktigt att förbättra utbildningen bland romska föräldrar om fördelarna med specialutbildning, ge dem tydlig information om var de kan få stöd och hur de kan säkerställa en bättre framtid för sina barn.

Utmaningar och lösningar

Romska samhällen bör ha tillgång till sociala tjänster och statliga program som säkerställer att barn från socialt utsatta familjer, inklusive döva barn, har lika möjligheter till utbildning utan att behöva oroa sig för ekonomiska kostnader. Detta innebär att staten bör tillhandahålla skolavgifter, transport och andra utbildningskostnader för barn från bosättningar som vill utbildas i specialskolor för hörselskadade, vilket avsevärt skulle öka deras chanser till ett bättre liv.

Slutsats: utmaningar och hopp

Döva romers liv i Europa är fulla av utmaningar, som inte bara innefattar språk- och kulturbarriärer utan också identitetsproblem, bristande tillgång till utbildning och social inkludering. För många döva romer är processen att integreras i det bredare samhället svår, men inte omöjlig. Hjälp och stöd från skolmiljöer, ideella organisationer och individer som är lyhörda för deras specifika behov är avgörande för en framgångsrik integration.

Dessa berättelser visar att döva romer har en enorm potential, men de behöver förutsättningar som gör det möjligt för dem att utvecklas och aktivt delta i samhället. Det är viktigt att vi som samhälle inte glömmer deras behov och aktivt stödjer dem på deras resa mot ett bättre liv.

Ny rättssal i Filippinerna är anpassad till döva

8 april 2025

Foto: Adobe Stock

Högsta domstolen i Filippinerna har invigt sex nya rättssalar i Bacoor, varav en är anpassad för döva. I rättssalen garanteras att personer med funktionsnedsättningar får tillgång till rättssystemet på samma villkor som andra.

Invigningen av de nya rättssalarna leddes av justitieråden Rodil Zalameda och Jose Midas Marquez den 13 mars. Rättssalarna tillhör Regionrätten i Bacoor City och omfattar avdelningarna 114 till 119. Just avdelning 115 har tagit initiativet att bli en "dövvänlig" domstol under ledning av domare Charisma Nolasco. Domstolens personal har genomgått utbildning i grundläggande teckenspråk och kan nu kommunicera med döva rättssökande, i linje med Högsta domstolens strategi för en mer inkluderande och jämlik rättskipning.

Rodil sa till nyhetssidan Philippine News Agency att tillgängligheten säkerställer att rättvisan verkligen är tillgänglig för alla. Att ha väl anpassade rättssalar förbättrar effektiviteten och förhindrar förseningar i rättegången. En större effektivitet innebär också bättre service till allmänheten.

Enligt en FN-rapport har döva ofta begränsad tillgång till rättssystemet på grund av bristen på teckenspråkstolkare, trots lagstiftning för främjandet av rättslig jämlikhet. Rapporten visar även att döva personer löper större risk för att utsättas för sexuella övergrepp och har svårigheter att anmäla brott. Högsta domstolen i Filippinerna har sedan 2004 tillåtit domstolar att anlita teckenspråkstolkare. Genom ett nytt direktiv 2022 möjliggör de också för döva vittnen och rättssökande att delta i rättegångar via videokonferens.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Teckenrapport VODD: Teckenspråkstolkade teveprogram

8 april 2025

Foto: Teckenbro AB

Välkommen till Teckenrapports voddserie, där vi i fyra delar diskuterar fyra olika ämnen. Dagens ämne är: Teckenspråkstolkade teveprogram.

Som en del av Teckenbros verksamhet översätter och gestaltar vi olika teveprogram. Hur ser processen ut för en döv aktör och vilka utmaningar ställs man inför? Det pratar vi om idag.

Med i studion finns Jade Osbeck och Mona Riis, två av teckenspråksaktörerna på Teckenbro. Diskussionen leds av Maria Norberg.

Tittar ni på teckenspråkstolkade program? Vad tycker ni isåfall om teckenspråkstolkningen? Diskutera gärna med dina vänner, familjen eller någon annan och kommentera i våra sociala medier.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Deaf Movie Database: Så hittar ni snabbt filmer med teckenspråk

8 april 2025

Foto: DMDb

Många filmälskare känner till the Internet Movie Database (IMDb), men nu finns även Deaf Movie Database (DMDb)! Här är ambitionen att samla alla filmer där teckenspråk förekommer.

På webbplatsen Deaf Movie Database (www.deafmovie.org) finns ett hundratal

lång- och kortfilmer samt serier som alla på något sätt har anknytning till teckenspråk. I kategorierna går det att filtrera efter kriterier som "Döv regissör", "Döv skådespelare" eller filmgenrer som kortfilmer, långfilmer, dokumentärer och även serieavsnitt. Det går också att välja enskilda skådespelare eller regissörer från listor.

Den kanske mest spännande funktionen är valet "Språkval", där man kan söka efter filmer baserat på vilket teckenspråk som används, samt "Sign Language %", där en skala från 0 till 100 % visar hur mycket teckenspråk som förekommer i filmen. Dessutom finns alternativ som pantomim ("Mime") och "felaktigt teckenspråk" ("Misuse sign language"). Kategorin "Oscars" är särskilt intressant - hittills finns där bara fyra filmer: CODA (2021), The Silent Child (2017), The Shape of Water (2017) och Bortom alla ord (1986). För vissa serier finns även bakgrundsinformation och klipp från scener, som i Netflix-serien Wednesday. Där finns en karaktär som endast består av en hand, som kommunicerar genom att använda handalfabetet.

I dagsläget finns det endast tre svenska filmer/serier med i denna databas; Floating Sauna, Swans och Första kärleken. Webbplatsens administratörer tar gärna tips och synpunkter på filmer och serier som kan läggas in i databasen.

Wille Felix Zante, Taubenschlag

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Hållbarhet inom dövidrott: Utmaningar och lösningar i Europa

8 april 2025

Filmen är på internationella tecken men man kan välja svenska som undertext.

Under de senaste decennierna har dövidrotten globalt mött betydande utmaningar, särskilt när det gäller deltagande och synlighet. Vid Deaflympics 2021 i Brasilien deltog 2 412 idrottare, vilket markerar en nedgång i antalet deltagare

för första gången sedan Deaflympics 2005 i Melbourne. Var pandemin boven i dramat, eller tappar dövidrotten popularitet?

I augusti 2024 erbjöd det Europeiska Dövböwlingmästerskapet i Bryssel, arrangerat av Europeiska Dövidrottsorganisationen (EDSO) i samarbete med Belgiska Dövidrottsförbundet (BDC), en utmärkt möjlighet att undersöka dövidrottens nuvarande situation i Europa. Representanter från Belgien, Sverige, Tyskland och Frankrike delade med sig av sina insikter om läget och möjliga lösningar.

Åldrande inom dövidrotten?

”Även om antalet klubbar förblir relativt stabilt minskar medlemsantalet, främst på grund av en åldrande medlemsbas och att äldre idrottare går bort,” säger Jan Van den Braembussche, ordförande för Belgiska Dövidrottsförbundet (BDC), som uttrycker oro för dövidrottens framtid i Belgien. ”Vi ser en märkbar minskning av unga döva idrottare, något som tidigare underlättades av dövskolor.”

Integreringen av döva barn i vanliga skolor har gjort det svårare att engagera dem i dövidrott. Frédéric Delsol, en fransk idrottare i bowlinglaget, bekräftade att förändringar i dövutbildningen har försvagat vägarna in i dövidrotten. Han noterade en minskning av deltagandet i Frankrike, särskilt inom mindre populära sporter som badminton, bowling och bordtennis.

”I det förflutna organiserade dövskolor gemensamma sportturneringar, vilket främjade kontakt och deltagande i dövklubbar. När dövskolorna har försvagats på grund av integrationen i hörande skolor har även kopplingen till dövidrotten försvagats,” sa han och uttryckte en dyster syn på framtiden för dövidrotten.

Positiva utvecklingar inom europeisk dövidrott?

Även om det finns oro i Belgien och Frankrike om dövidrottens framtid, visade det senaste Europeiska Dövböwlingmästerskapet ingen betydande skillnad mellan äldre och yngre deltagare. Är detta ett drag hos sporten i sig eller en bredare trend?

I Tyskland verkar det finnas en ökning av unga personer som engagerar sig i dövidrotten. Deutsche Gehörlosen-Sportjugend, Tysklands ungdomsförbund för dövidrott, får finansiering från det hörande Deutsche Sportjugend för att

organisera aktiviteter för unga dövidrottare. Thomas Ritter, idrottsdirektör för Tysklands dövbowlingslag, lyfte fram att detta är en global ovanlighet.

”Detta stöd gör det möjligt för oss att arbeta mer transparent och samarbeta med vanliga skolor, vilket främjar deltagande av unga döva idrottare i idrotten.”

Sveriges dövidrottsförbund har anpassat sig till den nya verkligheten där många döva barn går i vanliga skolor, ofta med cochleaimplantat (CI). Förbundet har prioriterat att engagera dessa barn och arbetar aktivt för att nå ut till skolorna de går i.

”Vi anställde en person dedikerad till att nätverka med vanliga idrottsförbund,” förklarade Anna Polivanchuk från Sveriges dövidrottsförbund. ”Denna person utvecklade ett utbildningspaket för att öka medvetenheten om dövidrott bland tränare och annan personal i idrottsklubbar över hela Sverige.”

Detta utbildningspaket ökar inte bara kunskapen om döva personer och dövidrott utan främjar också samarbete med dövidrottsförbundet. Vanliga klubbar kan hänvisa döva idrottare med CI till förbundet, som sedan säkerställer att dessa idrottare får tillgång till dövidrottsmöjligheter.

”Vanliga klubbar förstår inte alltid hur de ska anpassa sig till döva idrottare, vilket kan leda till bristande motivation för döva att delta i idrott,” förklarade Polivanchuk. ”Det är avgörande att ge korrekt information.”

Är samarbete med vanliga idrottsförbund lösningen?

I Tyskland och Sverige har samarbetet med vanliga idrottsförbund och skolor visat sig effektivt. Men är denna modell genomförbar i andra länder som Belgien och Frankrike?

Enligt Jan Van den Braembussche gör GDPR-regler i Belgien ett sådant samarbete svårt.

”Vi vill nå ut till döva medlemmar i vanliga förbund, men de kan inte dela denna information med oss,” sa BDC:s ordförande, som hoppas locka nya idrottare genom medieinsatser. ”Förra året anslöt sig två unga döva idrottare – en 16-årig tennisspelare och en 17-årig simmare – efter att ha läst en tidningsartikel om dövidrott och kontaktat oss via sociala medier.”

I Frankrike mottog dövidrottsförbundet tidigare direkt statlig finansiering, men nu

kanaliseras all finansiering genom ett enda förbund för handikappidrott.

”Detta borde locka fler döva idrottare, men motsatsen har hänt,” sa Frédéric Delsol och noterade en minskning av deltagarna i det nationella bowlinglaget, både på herr- och damsidan. ”Behörighetskriterierna har blivit striktare och missanpassade till dövidrottares normer, vilket är skadligt för dövidrottens hållbarhet.”

Delsol kritiserade också handikappidrottsförbundet, som huvudsakligen drivs av personer utan teckenspråkskompetens, för att favorisera orala döva framför teckenspråkiga döva, vilka sedan organiserar egna aktiviteter.

Är termen ”Oralympics” rättvis kritik?

Vid de senaste Deaflympics deltog allt fler idrottare utan teckenspråkskunskaper, vilket väckte kritik och till och med smeknamnet ”Oralympics.” Thomas Ritter noterade att användningen av teckenspråk varierar mellan sporter:

”I bowling används mer teckenspråk, medan andra sporter har fler deltagare som är orala.” Han använder en kommunikationsstrategi som innebär att han fortsätter använda teckenspråk med icke-teckenspråkiga idrottare för att fungera som en förebild.

”Vi tror att de kan lära sig och utveckla sin teckenspråkskompetens.”

De flesta svenska idrottare använder teckenspråk, men det finns CI-användare och orala döva som föredrar talad kommunikation.

”De är också en del av vår målgrupp,” förklarade Anna Polivanchuk. ”Vi uppmuntrar dem att lära sig teckenspråk men anpassar oss också för att få dem att känna sig välkomna. Integration är viktigare än att påtvinga språkliga krav.”

Hon delade en berättelse om en CI-användare som gick med i det svenska futsallaget utan några tidigare kunskaper i teckenspråk.

”De andra lagmedlemmarna använder teckenspråk men har också CI. Nykomlingen kopplade ihop sig med dem genom gemensamma erfarenheter som CI-användare men insåg att hon saknade teckenspråkskunskaper, vilket hon ångrade. Hon är nu motiverad att lära sig, och laget stöttar henne i denna process för att hon ska känna sig mer integrerad.”

Dövidrottens landskap i Europa står vid ett vägskäl. I länder som Tyskland och Sverige verkar dövidrottens framtid vara säkrad tack vare framgångsrika samarbeten med vanliga idrottsförbund och skolor. Men deltagandet släpar efter i

länder som Belgien och Frankrike, vilket väcker frågan: Kommer dövidrottens framtid att bero på att bygga starkare broar mellan döva och hörande samhällen?

HUVUDREPORTER - SAM VERSTRAETE

MEDREPORTER - KENNY ÅKESSON

STÖDJANDE REPORTER - JORN RIJCKAERT

Riksteatern Crea en del av Sveriges immateriella kulturarv

8 april 2025

Foto: Levande kulturarv

Riksteatern Crea, Sveriges enda arbetsplats för döva professionella scenkonstnärer, har nu blivit en del av Sveriges förteckning över levande kulturarv. När Unescos konvention om immateriellt kulturarv uppdaterades den 28 mars, skrevs sju nya traditioner in - däribland Riksteatern Crea, som i 55 år spridit teckenspråkig scenkonst både nationellt och internationellt.

FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco) har sedan 2003 en konvention om tryggheten av det immateriella kulturarvet. Immateriella kulturarv är traditioner, seder och kunskaper som överförs mellan generationer och som är ständigt levande och i förändring. Det kan vara hantverk, ritualer, musik och matlagning. Det finns två listor och ett register som är kopplade till konventionen, en lista över immateriellt kulturarv som behöver omedelbart stöd för att inte försvinna, en lista med representativt immateriellt kulturarv och ett register med goda exempel på hur man kan jobba med att trygga dessa kulturarv. Konventionen undertecknades av Sverige 2011 och i Sverige ansvaras förteckningen över levande traditioner av Institutet för språk och folkminnen.

På den svenska listan finns idag ett 90-tal exempel på kulturarv. Den 28 mars skrevs sju nya traditioner in på den svenska förteckningen, fyra mattraditioner och tre kulturarv. Ett av kulturarven är Riksteatern Crea, som är Sveriges enda

arbetsplats för döva professionella scenkonstnärer. På förteckningens hemsida Levande kulturarv berättar de att Riksteatern Crea bidrar till inspiration, mentorskap, utbildning och utveckling av konstnärliga uttryck med en stark visuell orientering i fokus.

Riksteatern Crea har spridit teckenspråkig scenkonst i Sverige och internationellt i 55 år. På teaterns sociala medier berättar den konstnärlige ledaren Mindy Drapsa att de är glada och stolta över detta.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Ny organisation ska stärka dövas journalistik i Europa

8 april 2025

Foto: Privat

Den 30 april bildades European Deaf Media Association (EDMA), en ny organisation som ska främja och skydda intressena för döva journalister och medieföretag i Europa. Organisationen grundades efter ett seminarium i Paris, arrangerat av projektet Deaf Journalism Europe (DJE) och vår franska samarbetsorganisation Media'Pi!.

EDMA är en direkt fortsättning på DJE, ett EU-finansierat projekt som sedan 2023 arbetat för att revolutionera journalistik för dövsamhället. Projektet har byggt upp ett samarbete mellan sex dövledda mediaorganisationer från sex länder. Tillsammans har organisationerna producerat nyheter på sina nationella teckenspråk och utbildat nya döva journalister. När DJE-projektet nu närmar sig sitt slut i maj 2025, tar EDMA vid för att säkerställa en fortsatt stark och oberoende dövmedia i Europa.

EDMA:s allra första styrelse består av sju personer från olika europeiska länder, däribland två ledamöter från Sverige: Joel Kankkonen och Olivia Röntved Egeberg.

De övriga ledamöterna är Elias Stuifzand (Nederländerna), Jaron Gritte (Belgien), Gianluca Grioli (Italien), Marek Kanas (Slovakien) och Esther Viñas Oliveire (Spanien).

Syftet med EDMA är att skydda och främja rättigheterna och arbetsvillkoren för de organisationer och professionella mediearbetare som jobbar med dövmedia. I EDMA kommer man att arbeta med utbildning, yrkesutveckling och påverkansarbete för att säkerställa fri och tillgänglig information på teckenspråk. Ett viktigt fokus är att främja journalistik som inte enbart översätter från skriftspråk, utan också bearbetar innehållet för att passa dövulturen och dövas språkliga behov.

Joel berättar att hans långa erfarenhet inom media – 27 år totalt, varav 17 som egenföretagare – kommer att bidra starkt till organisationen. Han ser EDMA som en viktig plattform för samarbete på europeisk nivå, där kunskap och resurser kan delas för att höja kvaliteten på dövmedia.

En av EDMA:s uppgifter blir att stödja länder där det ännu saknas nyheter och tv på teckenspråk. Genom att inspirera och stötta nya initiativ kan fler dövsamhällen få tillgång till relevant och tillgänglig information. Joel betonar att EDMA kommer att spela en avgörande roll för opinionsbildning, kunskapsutveckling och att stärka dövidentiteten genom media.

För den som vill engagera sig i EDMA finns möjligheten att bli medlem, antingen som organisation, individ eller stödmedlem. Genom detta kan fler bidra till att döva får rätt till oberoende, kvalitativ och inkluderande journalistik på sitt eget språk.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Nytt kort hjälper döva vid

nödsituationer i Japan

8 april 2025

Foto: Shimas brandkår

En ny metod för att hjälpa döva vid akuta situationer har tagits fram av brandkåren i japanska Shima. Med "Räddningsmetodkortet" kan personer med hörselnedsättning snabbt kommunicera och få hjälp vid nödsituationer.

En innovativ lösning för att stödja döva vid akut sjukdom eller olyckor har tagits fram av brandkåren i japanska Shima. Det så kallade "Räddningsmetodkortet" är ett initiativ av Rina Maruyama från räddningstjänsten som inspirerades av en döv persons frustration över att inte kunna hjälpa en vän i nöd.

Genom en utredning upptäckte räddningstjänsten att det fanns väldigt få livräddningskurser för döva i Japan. Då kom hon på att skapa ett enkelt kort som skulle kunna användas utan att gå på någon kurs.

Kortet är i A6-format och innehåller bilder med fraser som "Hjälp", "Jag är döv" samt tydliga instruktioner och illustrationer som visar viktiga åtgärder vid en nödsituation, såsom att ringa ambulans eller hämta en hjärtstartare. Dessutom finns en QR-kod som länkar till instruktionsfilmer om hjärt-lungräddning och första hjälpen. På baksidan av kortet finns det japanska alfabetet så man kan peka på bokstäverna om man vill ange detaljerad information.

Initiativet har fått nationell uppmärksamhet och har vunnit första pris vid en konferens för brandpersonal i maj 2024. Kortet finns nu tillgängligt för nedladdning från brandkårens hemsida. Rina hoppas nu på en bred spridning av kortet, både inom kommunen och i hela landet, så att fler kan agera i nödsituationer.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ohlone College banar väg för tolkutbildning med dövperspektiv

8 april 2025

Foto: Ohlone College

Ohlone College har skrivit historia genom att bli den första institutionen i USA att officiellt utse sitt tolkutbildningsprogram som dövcentrerat. Detta markerar en viktig milstolpe för utbildning av teckenspråkstolkare och för arbetet med att stärka dövas rättigheter och perspektiv inom tolkningsyrket.

Ohlone College är en ledande institution för utbildning inom dövstudier och tolkutbildning. Genom samarbeten med lokala dövorganisationer erbjuder skolan nu möjlighet för studenter att fördjupa sig i teckenspråk och dövkultur i deras tolkutbildning. Utbildningen omformar tolkutbildningen genom att låta döva professionella och samhällets behov styra utbildningens innehåll, undervisning och mentorskap. På så sätt förstärks den kulturella kompetensen och den språkliga förståelsen, vilket skapar tolkar som är bättre förberedda för att arbeta inom dövsamhället.

Utbildningen har fått erkännande från organisationen för tolkutbildare (CIT), som hyllar Ohlone College för dess förnyande insatser. CIT:s ordförande Leslie C. Greer uttryckte sin uppskattning för utbildningens främjande av dövas åsikter.

Att vara den första institutionen i landet med denna dövcentrerade beteckning är en stor ära och ett viktigt ansvar säger rektor, Charles Sasaki, på skolans hemsida. Han säger att de anser att verklig inkludering börjar med att garantera dövt ledarskap i tolkutbildningen.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com